

EKSTERNA MATURA
za učenike osnovne škole

VODIČ ZA PREDMET
BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
U ŠKOLSKOJ 2013/2014. GODINI

Stručni tim:

Esmā Sarajlić

Suvada Muftić Fadila Mešanović

decembar, 2013. god.

SADRŽAJ

1. OPĆI CILJEVI ISPITA I ISHODI ZNANJA.....	4
1.1. Ishodi znanja.....	4
2. STRUKTURA TESTA.....	4
2.1. Nastavne oblasti sa primjerima urađenih zadataka.....	5
JEZIK.....	5
FONETIKA I FONOLOGIJA.....	6
MORFOLOGIJA.....	7
SINTAKSA.....	8
PRAVOPIS/ORTOGRAFIJA.....	8
LEKSIKA.....	9
KNJIŽEVNOST.....	10
3. UPUTSTVA ZA TESTIRANJE.....	12
4. PRIMJER URAĐENOG TESTA.....	13
5. LITERATURA.....	18

1. OPĆI CILJEVI ISPITA I ISHODI ZNANJA

Ovim ispitom želi se provjeriti nivo usvojenih znanja i sposobnosti, koje su učenici razvili u toku devetogodišnjeg osnovnog obrazovanja. Provjera znanja i sposobnosti učenika usklađena je s ciljevima i zadacima proučavanja maternjeg jezika i književnosti, koji su definirani Nastavnim planom i programom devetogodišnje osnovne škole.

Poslije završenog devetog razreda osnovne škole učenici bi trebalo da poznaju jezičku i pravopisnu normu i dosljedno je primjenjuju, razumiju sadržaj i značenje književnoumjetničkog teksta, te poznaju i koriste književnoteorijske termine.

Ovim ispitom neće se provjeravati znanja iz oblasti medijske kulture. Međutim, neophodno je izučavanje, razvijanje i usavršavanje znanja i vještina iz navedene nastavne oblasti.

1.1. ISHODI ZNANJA

Ishodi znanja pokazat će da učenici:

- poznaju maternji jezik na predviđenom fonetsko-fonološkom, morfemsko-morfološkom, leksičko-semantičkom i sintaksičkom nivou;
- primjenjuju usvojena pravopisna pravila;
- prepoznaju i razlikuju književne rodove i vrste (primjena književno-teorijskih znanja);
- uočavaju i objašnjavaju strukturu i kompoziciju književnog djela;
- razlikuju i uočavaju specifičnosti likova u epskom djelu;
- prepoznaju specifičnosti jezičko-stilskih sredstava;
- prepoznaju naziv, vrstu i autora književnoumjetničkog djela, te
- snalaze se u različitim tipovima zadataka.

2. STRUKTURA TESTA

Nastavni planovi i programi devetogodišnje osnovne škole Federacije Bosne i Hercegovine, Nastavni planovi i programi devetogodišnje osnovne škole Kantona Sarajevo i udžbenici koje je odobrila Koordinacija ministara obrazovanja i nauke u Federaciji Bosne i Hercegovine i Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, osnova su za pripremu učenika za Eksternu maturu i izradu Vodiča.

Vodič sadrži sve potrebne informacije o ispitu, uputstva za testiranje, kao i korištenu literaturu. Zadaci u Vodiču i ispitnom testu podijeljeni su na nastavne oblasti, koje će biti bodovane na sljedeći način:

Oblasti testa	Broj bodova
I Jezik	6
II Književnost	4
Ukupno:	10

2.1. NASTAVNE OBLASTI SA PRIMJERIMA URAĐENIH ZADATAKA

JEZIK

Fonetika i fonologija	Glas (<i>govorni organi, samoglasnici i suglasnici; podjela suglasnika po zvučnosti i po mjestu tvorbe; glasovne promjene: palatalizacija, druga palatalizacija/sibilarizacija, jotovanje/jotacija, nepostojano a, prelazak l u o, jednačenje suglasnika po zvučnosti, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe, gubljenje suglasnika, refleksi glasa jat</i>) Slog Naglasak/Akcent (<i>vrste naglasaka, mjesto naglasaka u naglašenoj riječi; naglasna cjelina: prenošenje naglasaka na proklitiku</i>)
Morfologija	Vrste riječi (<i>promjenjive, nepromjenjive i polupromjenjive</i>) Imenice (<i>leksičke osobine, podjela prema značenju, gramatičke osobine - rod, broj i padež</i>) Pridjevi (<i>leksičke osobine, podjela prema značenju, gramatičke osobine - vid, rod, broj, padež, komparacija</i>) Zamjenice/Upućenice (<i>vrste zamjenica, gramatičke osobine - rod, broj, padež</i>) Brojevi (<i>glavni, redni, zbirni</i>) Glagoli (<i>leksičke osobine - radnja, stanje, zbivanje; gramatičke osobine - vid, prijelaznost, lice, vrijeme, način, rod, broj; glagolski oblici za iskazivanje sadašnjosti, prošlosti i budućnosti</i>) Prilozi Veznici Uzvici Riječce/Čestice/Partikule Tvorba riječi (<i>sastav riječi - korijen riječi, nastavak, načini tvorbe riječi</i>)
Sintaksa	Sintagma (<i>pojam i značenje</i>) Rečenica (<i>vrste rečenica po sastavu</i>) Rečenični članovi (<i>samostalni: predikat, subjekat, objekat i priloške odredbe; nesamostalni: atribut i apozicija</i>) Složena rečenica (<i>nezavisna i zavisna</i>) Vrste nezavisnosloženih rečenica Zavisnosložena rečenica (<i>izricanje predikata, subjekta, objekta, atributa rečenicom; vrste adverbijalnih rečenica: mjesna, vremenska, načinska, namjerna, uzročna, posljedična i dopusna; izricanje pogodbe, mogućnosti i želje složenim rečenicama</i>)
Pravopis/Ortografija	Veliko i malo slovo u jednočlanim i višečlanim imenima (<i>država, gradova i naselja, geografskih imena; trgova, aleja, bulevara, ulica, ustanova, društvenih i stilskih pokreta i historijskih događaja</i>) Primjena pravila pri pisanju (<i>imena stanovnika/etnika, prisvojenih pridjeva izvedenih od vlastitih imena nastavcima -ov, -ev, in, -ski, -ški, -čki, -ćki</i>) Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi (<i>pisanje riječce ne uz glagole,</i>

imenice i pridjeve; pisanje **prijedloga** uz zamjenice i priloge; pisanje oblika superlativa pridjeva; složenica i polusloženica)

Pisanje riječi s glasovima: **č, ć, dž, đ, h i j**

Refleksi glasa jat

Primjena pravila o upotrebi interpunkcijskih znakova

Pisanje skraćenica

Pisanje upravnog govora

Leksika

Sinonimi

Homonimi

Antonimi

Arhaizmi

Riječi iz drugih jezika

Žargonizmi

Neologizmi

Perifraze i frazeologizmi

Dijalektizmi

FONETIKA I FONOLOGIJA

1. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Suglasnici **d, t, c, z i s** su:

- a) usnenozubni
- b) prednjonepčani
- c) zubni
- d) nadzubni

Rješenje: c) zubni

2. Napiši naziv odgovarajuće glasovne promjene.

Pazi! Jedan ponuđeni naziv ostat će neupotrijebljen.

(druga palatalizacija/sibilarizacija, prva palatalizacija, jotovanje, jednačenje suglasnika po zvučnosti, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe)

- a) ispisati, svadba _____
- b) oraščić, pažnja _____
- c) vučem, družę _____
- d) glađu, grmlje _____

Rješenje:

- a) jednačenje suglasnika po zvučnosti/jednačenje po zvučnosti
- b) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe/jednačenje po mjestu tvorbe
- c) prva palatalizacija
- d) jotovanje

3. Napiši nazive četiri vrste akcenta/naglaska u našem jeziku.

Rješenje: kratkosilazni, kratkouzlazni, dugosilazni, dugouzlazni

MORFOLOGIJA

1. Napiši kojoj vrsti riječi pripadaju podvučene riječi u sljedećim rečenicama:

- a) U školi smo mnogo naučili i lijepo smo se družili. _____
- b) Učenici se temeljito pripremaju za testove. _____
- c) Ah, danas sam tako sretan! _____
- d) Govorite li bosanski? _____

Rješenje:

- a) prijedlog
- b) prilog
- c) uzvik
- d) riječca/čestica/partikula

2. Odredi u kojim padežima su podvučene riječi.

- a) Kupio sam poklon maici. _____
- b) Djeco, pišite pažljivo! _____
- c) Živim u Sarajevu. _____
- d) Čitam zanimljivu knjigu. _____

Rješenje:

- a) dativ
- b) vokativ
- c) lokativ
- d) akuzativ

3. Pridruži odgovarajući broj glagolskom obliku.

1. prezent reći _____
2. perfekt čitam _____
3. infinitiv doći ću _____
4. futur I razmišljao sam _____

Rješenje:

- reći 3.
- čitam 1.
- doći ću 4.
- razmišljao sam 2.

SINTAKSA

1. **Odgovori.**

Koji su samostalni rečenični članovi?

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

Rješenje:

- a) predikat
- b) subjek(a)t
- c) objek(a)t
- d) priloške/priložne/adverbijalne odredbe/oznake

2. **Odredi funkciju/službu riječi u rečenici: *Ema je izražajno pročitala pjesmu.***

- a) predikat - _____
- b) subjekat - _____
- c) objekat - _____
- d) priloška odredba - _____

Rješenje:

- a) je pročitala
- b) Ema
- c) pjesmu
- d) izražajno

3. Pored svake rečenice **napiši** da li je zavisnosložena ili nezavisnosložena.

- a) Dobili smo knjigu koju smo tražili. _____
- b) Tarik uči, a Sanjin se igra. _____
- c) Sve je utihnulo i grad spava. _____
- d) Nismo zaboravili kako se tvori perfekt. _____

Rješenje:

- a) zavisnosložena
- b) nezavisnosložena
- c) nezavisnosložena
- d) zavisnosložena

PRAVOPIS/ORTOGRAFIJA

1. **Prepiši** nazive poštujući pravila pisanja **velikog i malog slova.**

- a) zeničanin _____
- b) humanizam _____
- c) belgijski _____
- d) hercegovka _____

Rješenje:

- a) *Zeničanin*
- b) *humanizam*
- c) *belgijski*
- d) *Hercegovka*

2. U svakoj grupi riječi jedna je nepravilno napisana. Napiši je pravilno.

- a) *nemam, nerekaški, nemoj* _____
- b) *ne sviram, ne čovjek, ne idi* _____
- c) *naj jeftiniji, najdragocjeniji, najmršaviji* _____
- d) *djedov, sestrin, bosančev* _____

Rješenje :

- a) *ne rekavši*
- b) *nečovjek*
- c) *najjeftiniji*
- d) *Bosančev*

3. Napiši pravilno sljedeće primjere:

- a) *biograd na moru (grad) -* _____
- b) *stari grad (u Sarajevu) -* _____
- c) *mostarka -* _____
- d) *boljakov potok (naselje u Sarajevu) -* _____

Rješenje :

- a) *Biograd na Moru*
- b) *Stari Grad (u Sarajevu)*
- c) *Mostarka*
- d) *Boljakov Potok (u Sarajevu)*

LEKSIKA

1. Zaokruži DA ili NE.

- a) Skup riječi jednog jezika naziva se leksika. **DA NE**
- b) Homonimi su riječi istog glasovnog sastava, a različitog značenja: npr. (pas - životinja; pas – pojas) **DA NE**
- c) Riječi koje imaju suprotno značenje nazivaju se sinonimi. **DA NE**
- d) Arhaizmi su novonastale riječi. **DA NE**

Rješenje:

- a) *DA*
- b) *DA*
- c) *NE*
- d) *NE*

2. Napiši za navedene riječi odgovarajuće:

a) sinonime: voz _____ pendžer _____

b) antonime: spor _____ siromašan _____

Rješenje:

a) vlak, prozor

b) brz, bogat

3. Poveži naziv s grupom riječi upisujući odgovarajuće slovo.

a) nivo, šou, bife, bicikl _____ žargonizmi

b) mliko, greota, đe, fala _____ dijalektizmi

c) keva, čale, lova, murija _____ tuđice/posuđenice

d) mobitel, euro, bankomat _____ neologizmi

Rješenje:

c) žargonizmi

b) dijalektizmi

a) tuđice/posuđenice

d) neologizmi

KNJIŽEVNOST

Klasifikacija književnosti (*usmena /narodna i pisana/umjetnička; književni rodovi i vrste- osnovne odlike*)

Lirska pjesma (*narodna i umjetnička; podjela prema obliku: oda, himna, elegija, idila; sonet i haiku; i prema motivima: opisna/deskriptivna, ljubavna, rodoljubiva/patriotska/domoljubna, misaona/refleksivna, socijalna/društvena*)

Narodne lirske pjesme (*svatovska, tužbalica, uspavanka, sevdalinka*)

Uočavanje motivskih relacija i njihova uloga u formiranju pjesničkih slika (*vizuelni i zvukovni elementi u pjesmi; organizacija stiha; vrste stiha, strofe, ritma, rime; motivi, osjećanja i poenta; osnovne karakteristike pjesničkog jezika: slikovitost, emocionalnost, ekspresivnost, ritmičnost, harmoničnost*)

Termini balada, romana i poema (**epsko-lirske** karakteristike)

Prepoznavanje **stilskih izražajnih sredstava** (*epitet, poređenje/komparacija, metafora, kontrast/antiteza, onomatopeja, personifikacija, hiperbola, gradacija, inverzija, slavenska antiteza, asonanca, aliteracija*)

Prozne vrste (*podjela i osobine - narodna i umjetnička; bajka, basna, pripovijetka, novela, crtica, roman*)

Granične književne vrste: ljetopis, putopis, dnevnik, esej

Kompozicija **epskog djela** (*tema, fabula, likovi, misaono-emotivni slojevi, poruka*)

Faze u razvoju radnje (*uvod, početak radnje, zaplet, vrhunac, rasplet, kraj; pokretači fabule, zaustavljanje fabule - statički i dinamički motivi*)

Likovi (*glavni i sporedni; etička, psihološka i sociološka karakterizacija likova*)

Oblici kazivanja (*pripovijedanje, opisivanje, dijalog, monolog*)

Redoslijed kazivanja (*hronološki, retrospektivni*)

Forme pripovijedanja (**ja/ich** forma, **on/er**-forma)

Humor, ironija i satira u književnom djelu

Drama (kao književno djelo i pozorišno ostvarenje; osnovne dramske vrste: **tragedija, komedija i drama u užem smislu; historijska drama; kompoziciona struktura** dramskog djela: tema, dramska radnja, likovi - **protagonist i antagonist; dramski sukob**; oblici kazivanja - **dijalog i monolog; faze** u razvoju dramske radnje: **uvod/ekspozicija, zaplet, vrhunac/kulminacija, preokret/peripetija, rasplet**; čin, scena/prizor; piščeve napomene u dramskom djelu - **didaskalije/remarke**)

1. Podvuci uljeza u svakom nizu.

a) sonet, novela, gazel	(lirske književne vrste)
b) roman, elegija, pripovijetka	(epske književne vrste)
c) romansa, tragedija, komedija	(dramske književne vrste)
d) sevdalinka, balada, roman	(usmena književnost)

Rješenje:

- a) novela
- b) elegija
- c) romansa
- d) roman

2. Pažljivo pročitaj stihove pjesme *Veče na školju* A. Šantića. **Prepoznaj** i **napiši** stilske figure, vodeći računa o ponavljanjima obilježenih glasova.

- Pučina plava a) _____
Spava,
Prohladni pada mrak,
Vrh hridi crne b) _____
Trne
Zadnji rumeni zrak.
(...)

Rješenje:

- a) asonanca
- b) aliteracija

3. Pažljivo pročitaj sljedeći odlomak iz djela *Breza*, zatim **odgovori** na postavljena pitanja.

(...) „Tanka je ona i slabašna. Ali visoka i strojna. Pa dok druge cure i snaše koračaju kao medvjedi, u njenom hodu ima nešto ritma, možda čak i elegancije. Oči su joj plave, plavlje od jasnoga neba, a za kosu rekoše neki da je crvenkasta, a neki da je zlatna i pozlačena.“ (...)

- a) Kojoj književnoj vrsti pripada djelo *Breza*? _____
- b) Ko je autor ovog djela? _____

Rješenje:

- a) pripovijetka
- b) Slavko Kolar

3. UPUTSTVA ZA TESTIRANJE

Ispit iz predmeta Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost održat će se u isto vrijeme, pod jednakim uslovima i na isti način za sve učenike koji pristupe Eksternoj maturi.

- Na ispitu, koji traje 90 minuta, dozvoljena je upotreba grafitnih olovaka i gumica tokom rješavanja testa.
- Konačna verzija urađenog testa koji se predaje, mora biti napisana (neizbrisivom) hemijskom olovkom, crne ili plave boje.

Vrednovanje zadataka:

- Ukupan broj bodova finalnog testa je 10 bodova.
- Zadaci se boduju sa 0,50 ili 1 bod.

Nije dozvoljeno:

- nepridržavanje uputa dežurnog nastavnika,
- lažno predstavljanje,
- ometanje drugih učenika,
- prepisivanje,
- osvrtnje, razgovaranje, odnosno sporazumijevanje,
- upotreba mobilnih telefona i drugih elektronskih uređaja, i
- upotreba rječnika.

Zadatak će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- netačan,
- zaokruženo više ponuđenih odgovora, a traži se jedan, i
- nečitko i nejasno napisan.

4. PRIMJER URAĐENOG TESTA

Pitanja iz Bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti		Maksim. broj bodova	Ostvar eni broj bodova
I. Zaokruži tačan odgovor. Suglasnici š, ž, č, ć, dž, đ, j, lj i nj po mjestu tvorbe su: a) nadzubni b) zubni c) prednjonepčani d) zadnjonepčani Rješenje: 1. c) prednjonepčani	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐	1 bod	
II. Zaokruži tačan odgovor. Od koje se glasovne promjene odstupa u pisanju riječi jedanput, snježan, sljez, razljutiti? a) jotovanje b) jednačenje suglasnika po zvučnosti c) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe d) prva palatalizacija Rješenje: 1. c) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐	1 bod	
III. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora. U kojim su glagolskim oblicima upotrijebljeni glagoli u rečenici? <i>Ako ste marljivo učili, uspješno ćete riješiti ispitne zadatke.</i> a) pluskvamperfekat b) perfekat c) futur II d) futur I Rješenje: b) perfekat d) futur I	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐	1 bod	

Pitanja iz Bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti	Maksim. broj bodova	Ostvar eni broj bodova
IV. 1. Zaokruži tačan odgovor. Riječi: danas, daleko, brzo, onoliko, slučajno, su prijedlozi. DA NE 2. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora. Koja je od potcrtanih imenica u lokativu? a) <u>Sto</u> je spreman za knjige. b) Sanela je ostavila knjige <u>na sto</u>. c) Knjige su složene <u>na stolu</u>. d) Ona je uzela knjige <u>sa stola</u>. Rješenje: 1. NE 2. c) <u>na stolu</u>	(2 x 0,50) 1 bod	
V. Odredi tražene službe/funkcije u navedenoj rečenici. <i>Edin Džeko, fudbaler, postiže sjajne uspjehe na utakmicama.</i> a) atribut _____ b) apozicija _____ c) objekat _____ d) priloška odredba _____ Rješenje: a) sjajne b) fudbaler c) uspjehe d) na utakmicama	1 bod	
VI. Zaokruži slovo ispred <u>pravilno</u> napisanog niza: a) Ujedinjeni arapski Emirati, velika Kladuša, Vrelo Bune, Slovenske Alpe b) Ujedinjeni arapski emirati, Velika kladuša, vrelo Bune, slovenske Alpe c) Ujedinjeni Arapski Emirati, Velika Kladuša, Vrelo Bune, Slovenske Alpe d) Ujedinjeni arapski Emirati, Velika kladuša, Vrelo bune, slovenske Alpe Rješenje: c) Ujedinjeni Arapski Emirati, Velika Kladuša, Vrelo Bune, Slovenske Alpe	1 bod	

Pitanja iz Bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti	Maksim. broj bodova	Ostvar eni broj bodova
VII. Pažljivo pročitaj odlomak iz priče Ive Andrića „Aska i vuk“. <i>„ Preko zelenih čistina, preko uskih prolaza, između sivih i teških bukovih drveta, po glatkom i smeđem ćilimu od lišća koje se godinama slaže jedno na drugo, igrala je ovčica Aska, čista, tanka, ni još ovca ni više jagnje, a laka i pokretna kao vrbova maca koju nosi vetar, sivkasta kad bi ušla u pramen tanke magle, a svetla kao, iznutra obasjana, kad bi se našla na čistini prelivenoj suncem ... Znala je samo jedno: da živi i da će živeti dok igra... Po svetu se pisalo i pričalo i pevalo o tom kako je ovčica Aska nadigrala i prevarila strašnog vuka. Aska sama nije nikad govorila o ovom susretu sa zveri, ni o svojoj igri u šumi. Jer, o najvećim i najtežim stvarima svoga života niko ne voli da govori. I danas, posle toliko godina, igra se taj njen čuveni balet u kom umetnost i volja za otporom pobeđuju svako zlo, pa i samu smrt. „</i> 1. Podvuci četiri riječi u kojima prepoznaješ Askine osobine. Aska je: a) nentalentirana - talentirana b) spretna - nespretna c) plašljiva - neustrašiva d) uspješna - neuspješna 2. Andrić je u priči o ovčici Aski istakao misli o životu, o ulozi i značaju umjetnosti u čovjekovom životu. Prepiši tri rečenice iz navedenog odlomka u kojima to prepoznaješ. Rješenje: 1. a) nentalentirana - <u>talentirana</u> b) <u>spretna</u> - nespretna c) plašljiva - <u>neustrašiva</u> d) <u>uspješna</u> - neuspješna 2. „Znala je samo jedno: da živi i da će živeti dok igra.“ „Jer, o najvećim i najtežim stvarima svoga života niko ne voli da govori.“ ... „umetnost i volja za otporom pobeđuju svako zlo, pa i samu smrt.“	(2x0,50)= 1 bod	

Pitanja iz Bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti	Maksim. broj bodova	Ostvar eni broj bodova
VIII. 1. Koja stilska izražajna sredstva prepoznaješ u izdvojenoj sintagmi? <i>„laka i pokretna kao vrbova maca“</i> 2. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora. Stilska figura kojom se postepeno, po jačini redaju osjećanja, predstave, pojave i misli, naziva se: a) hiperbola b) asonanca c) aliteracija d) gradacija Rješenje: 1. epitet, poređenje 2. d) gradacija	(2x0,50)= 1 bod	
IX. Dopuni sljedeće stihove i odgovori. 1. „Dvoje su se zamilili mladih: _____ momče, _____ djevojka <i>U proljeće kad im cvjeta cv'jeće, Kad im cvjeta zumbul i karanfil.“</i> 2. Napiši: naziv djela _____ i vrstu književnog djela kojem pripadaju navedeni stihovi _____ Rješenje: 1. Omer, Merima 2. Smrt Omera i Merime, balada	(2x0,50)= 1 bod	

Pitanja iz Bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti		Maksim. broj bodova	Ostvar eni broj bodova
X. Poveži pjesmu i autora tako što ćeš dopisati odgovarajuće slovo. a) <i>Hana</i> _____ Sergej Jesenjin b) <i>Kolajna</i> _____ Mehmedalija Mak Dizdar c) <i>Zapis o zemlji</i> _____ Oskar Davičo d) <i>Pismo majci</i> _____ Tin Ujević Rješenje: d) c) a) b)		1 bod	

5. LITERATURA

Nastavni planovi i programi:

- Nastavni planovi i programi devetogodišnje osnovne škole Federacije Bosne i Hercegovine
- Nastavni planovi i programi devetogodišnje osnovne škole Kantona Sarajevo

Udžbenici za IX razred:

- Džibrić, Amira (2012). *Naš jezik za IX razred osnovne škole*. Sarajevo: Dječija knjiga, Bosanska riječ.
- Verlašević, Azra i Alić, Vesna (2012). *Čitanka za IX razred devetogodišnje osnovne škole*. Zenica: Vrijeme, Tuzla: NAM.

Udžbenici za VIII razred:

- Hadžihrustić, Almira (2011). *Bosanski jezik 8 za osmi razred devetogodišnje osnovne škole*. Sarajevo: Sarajevo Publishing.
- H. Dubočanin, Alija i Mitić-Rorić, Ljiljana (2011). *Čitanka za 8. razred devetogodišnje osnovne škole*. Sarajevo: Dječija knjiga, Bosanska riječ.
- Grupa autora *Svezame, otvori se!* (2011). *Čitanka za 8. razred devetogodišnje osnovne škole*. Sarajevo: NIK Sezam d.o.o.
- Verlašević, Azra i Alić, Vesna (2011). *Čitanka za VIII razred devetogodišnje osnovne škole*. Zenica: Vrijeme, Tuzla: NAM.
- Zekić, Zdravka (2011). *Naš jezik za 8. razred devetogodišnje osnovne škole*. Sarajevo: Dječija knjiga, Bosanska riječ.

Stručna literatura:

- Džanko, Muhidin (2003). *Bosanski jezik i književnost u nastavi- metodički pristupi*. Sarajevo: EuroCom
- Halilović, Senahid (1996). *Pravopis bosanskoga jezika*. Sarajevo: Preporod.
- Halilović, Senahid (1999). *Pravopis bosanskoga jezika - priručnik za škole*. Zenica: DOM ŠTAMPE.
- Idrizović, Muris (1998). *Književnost za djecu*. Sarajevo: Savez društava prosvjetnih radnika BiH.
- Jahić, Dževad, Halilović, Senahid i Palić, Ismail (2000). *Gramatika bosanskoga jezika*. Zenica: DOM ŠTAMPE.
- Lešić, Zdenko (2005). *Teorija književnosti*. Sarajevo: Sarajevo Publishing.
- Lešić, Zdenko i drugi (2006). *Suvremena tumačenja književnosti i književnokritičko naslijeđe XX stoljeća*. Sarajevo: Sarajevo Publishing.
- Mujezinović, Fatima Nidžara (1998). *Čas lektire – korelacija užih nastavnih oblasti, interpretacije*. Sarajevo: Svjetlost.
- Pašić, Nedžad (1998). *Metodika bosanskog jezika i književnosti*. Sarajevo: Prosvjetni list.
- Solar, Milivoj (1997). *Teorija književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.